

3. Урядовий портал України // <http://www.kmu.gov.ua>

Одержано 07.10.11

С. А. Гудименко, І.М. Романова ст. гр. УП-07, С.С. Макаренко, ст.викл.
Кіровоградський національний технічний університет

Способи реалізації соціальної політики

В умовах соціально орієнтованої ринкової економіки утвердження принципів справедливості здійснюється завдяки реалізації заходів соціальної політики. Соціальна політика – це діяльність державних і громадських інститутів, суспільних груп та окремих осіб (суб'єктів соціальної політики), спрямована на реалізацію соціальних потреб людини, що забезпечують її життєдіяльність і розвиток як соціальної істоти на основі принципу соціальної справедливості за беззастережного дотримання її громадянських прав та свобод.

Мета роботи: розглянути пенсійну систему України, як один з елементів механізму реалізації соціальної політики через соціальне страхування.

Способи реалізації соціальної політики орієнтований на виконання її цілей і задач, який структурно представлений так:

- суб'єкт соціальної політики – держава, представлене сукупністю всіх його органів, орієнтованих на регулювання соціальних відносин;
- політичні партії, суспільно-політичні рухи та інші інститути громадянського суспільства;
- об'єкт соціальної політики – соціальні процеси в суспільстві в усьому їх змістовному різноманітті і різноманітних формах прояву;
- система нормативно-правових актів, що регулюють взаємодію між суб'єктами і об'єктами соціальної політики;
- предметно-політична діяльність щодо вирішення завдань соціальної політики на різних стадіях, включаючи і оцінку ефективності реалізації соціальних програм [1].

Способом реалізації соціальної політики є система соціального захисту, яка складається зі соціальних гарантій, соціальної допомоги та соціального страхування.

Процес формування соціальних гарантій та нормативів розпочався в державі із прийняттям Закону України «Про прожитковий мінімум» (1999 р.) та Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (2000 р.). Основним документом, що дає розуміння мінімального соціального забезпечення є Конвенція МОП №102 «Про мінімальні норми соціального забезпечення» (1951 р.), а також Європейська соціальна хартія (1961 р.), Європейський кодекс соціального забезпечення (1964 р.) На жаль, в основу соціальної політики нашої держави покладені соціальні мінімуми. На відміну від соціального мінімуму, соціальний стандарт – це гарантія високого рівня і якості життя, який держава зобов'язується забезпечити громадянам. Як відомо, якість життя - це індикатор, за яким оцінюють успішність країни [2].

Державні соціальні гарантії – це система обов'язків держави перед своїми громадянами щодо задоволення їхніх соціальних потреб. У статті 17 Закону визначено, що до числа основних державних соціальних гарантій включаються: мінімальний розмір заробітної плати; мінімальний розмір пенсії за віком; неоподатковуваний

мінімум доходів громадян; розміри державної соціальної допомоги та інших соціальних виплат. Перелічені державні соціальні гарантії, які є основним джерелом існування, не можуть бути нижчими від прожиткового мінімуму, встановленого законом.

Законами України з метою надання соціальної підтримки громадян встановлюються державні гарантії щодо:

- рівня життя населення, що постраждало внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС;
- стипендій учням професійно-технічних та студентам вищих державних навчальних закладів;
- індексації доходів населення з метою підтримання достатнього життєвого рівня громадян та купівельної спроможності їх грошових доходів в умовах зростання цін;
- надання гарантованих обсягів соціально-культурного, житлово-комунального, транспортного, побутового обслуговування та обслуговування у сфері освіти, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, торгівлі та громадського харчування;
- забезпечення пільгових умов задоволення потреб у товарах та послугах окремим категоріям громадян, які потребують соціальної підтримки.

Державну соціальну допомогу, що надається в Україні, можна поділити відповідно до критеріїв відбору її отримувачів на соціальну допомогу, яка надається з урахуванням потреб, але без урахування майнового стану або доходу та адресну соціальну допомогу, яка надається з урахуванням доходу або майнового стану.

Система соціального страхування, що діє в Україні, включає у себе: пенсійну систему, соціальне страхування на випадок безробіття, соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві.

Розглянемо детальніше пенсійну систему України, як один з елементів механізму реалізації соціальної політики через соціальне страхування.

Пенсійна система (реформа) в Україні розпочалась з 1 січня 2004 року з прийняттям і вступом у силу законів "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" і "Про недержавне пенсійне забезпечення".

За оцінками фахівців, прийнятий в Україні Закон "Про недержавне пенсійне забезпечення" є кращим з його аналогів у світі, оскільки забезпечує найбільш ефективний захист пенсійних внесків за рахунок розподілу функцій накопичення, управління та збереження пенсійних активів.

Монопольну солідарну систему державного пенсійного страхування змінила Трирівнева пенсійна система.

Перший рівень - солідарна система, що базується на засадах солідарності і субсидування, а також здійснення виплат пенсій і надання соціальних послуг за рахунок коштів Пенсійного фонду України. За рахунок цих коштів виплачуються пенсії і встановлюється мінімальний рівень пенсійних виплат пенсіонерам.

Другий рівень - накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Суть такої системи полягає в тому, що частина обов'язкових внесків у пенсійну систему буде накопичуватися в єдиному Накопичувальному фонді і обліковуватися на індивідуальних накопичувальних пенсійних рахунках громадян, на користь яких будуть сплачуватися такі внески. Ці кошти будуть інвестуватися в економіку країни з метою одержання інвестиційного прибутку і захисту їх від інфляційних процесів.

Третій рівень - система недержавного пенсійного забезпечення, що базується на засадах добровільної участі громадян, роботодавців і їхніх об'єднань у формуванні пенсійних накопичень з метою одержання громадянами додаткових пенсійних виплат

на умовах і в порядку, передбачених законодавством про недержавне пенсійне забезпечення.

Добровільна участь у системі недержавного пенсійного забезпечення не виключає участі в першому і другому рівні пенсійної системи. Громадяни-Учасники НПФ одержують додаткову пенсію до пенсії із солідарної системи.

Принципи недержавного пенсійного забезпечення:

- законодавчо визначені умови недержавного пенсійного забезпечення;
- чітко відокремлені активи недержавного пенсійного фонду від активів його засновників і обслуговуючих компаній з метою неможливості банкрутства пенсійного фонду;
- ухвалення рішення роботодавцем про здійснення пенсійних внесків на користь своїх працівників є добровільним;
- участь фізичних осіб у системі недержавного пенсійного забезпечення є добровільним;
- існує економічна зацікавленість роботодавця і фізичних осіб у здійсненні пенсійних внесків;
- пенсійні кошти інвестуються з метою збільшення накопичень учасників;
- встановлена відповідальність суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення за порушення норм законодавства;
- чітко визначені граничні розміри тарифів на послуги в сфері недержавного пенсійного забезпечення;
- державні органи здійснюють контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення і регулюють діяльність НПФ і обслуговуючих компаній.

Введення третього рівня пенсійної системи дозволяє:

- збільшити загальний розмір пенсійних виплат завдяки отриманню інвестиційного прибутку;
- захистити працюючих громадян від зниження загального рівня доходів після виходу на пенсію;
- підсилити залежність розміру пенсії від трудового внеску працівника, і таким чином, підсилити зацікавленість громадян і їхніх роботодавців у сплаті пенсійних внесків;
- успадковувати кошти, що обліковуються на індивідуальному пенсійному рахунку, спадкоємцями власника такого рахунка;
- створити могутнє джерело інвестиційних ресурсів для розвитку національної економіки.

Солідарна система пенсійного забезпечення залежить від демографічних показників, а накопичувальна система - від коливань фондового ринку, тому одночасне існування всіх трьох рівнів забезпечує стабільність пенсійної системи, оскільки вирівнює ймовірні на будь-якому рівні демографічні і фінансові ризики.

Станом на лютий 2011 відносини у сфері пенсійного забезпечення в Україні регулюються 29 законодавчими актами. Загальна кількість пенсіонерів, яка підпадає під дію цих актів, становить 13,7 млн осіб [3].

Отже в результаті проведення пенсійної реформи передбачається відновити диференціацію пенсій, встановити залежність розмірів пенсій від трудового вкладу та страхового стажу кожної особи; буде впроваджено автоматизований персоналізований облік відомостей у системі обов'язкового державного пенсійного страхування.

Список літератури

1. Гриненко А. М. Соціальна політика: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. — К.: КНЕУ, 2003.

2. Семігіна Т.В. Соціальна політика у глобальному вимірі. - К.: Пульсари, 2004.
3. uk.wikipedia.org.

Одержано 13.10.11

С.С. Терещенко ст. гр. КР – 07, А.В. Татаров, доц., канд. техн. наук
Кіровоградський національний технічний університет

Роботизовані системи штучного інтелекту

В статті розглянуто основні напрямки розвитку інтелектуальних роботів, а також особливості роботів-верстатів.

штучний інтелект, робототехнічний комплекс, робот-верстат

В даний час промисловість широко використовує можливості систем штучного інтелекту. В основному такі системи застосовуються в гнучких виробничих комплексах і робототехнічних комплексах.

Окремо варто відзначити особливості інтелекту робототехнічних виробничих комплексів. Як правило, в даний час під інтелектом робототехнічного комплексу розуміють здатність його системи управління вирішувати технологічні завдання інтелектуального характеру за допомогою цілеспрямованого перетворення інформації і знань, навчання на досвіді й адаптації до мінливої виробничої обстановки. Характерними рисами інтелекту робототехнічного комплексу, згідно з цим визначенням, є їх здатність до переробки знань, навчання, накопичення досвіду і адаптації до заздалегідь невідомих умов, що змінюються в процесі вирішення завдань. Завдяки цим якостям інтелектуальний робототехнічний комплекс може вирішувати найскладніші та різноманітні технологічні задачі, а також легко перебудовуватися з рішення одного класу задач на інший. Таким чином, система управління робототехнічних комплексів, наділена елементами штучного інтелекту, є універсальним засобом вирішення широкого кола технологічних завдань. Вона дозволяє автоматизувати технологічні операції інтелектуального характеру.

У робототехніці системи штучного інтелекту знайшли досить широке застосування. Слід виділити наступні напрямки розвитку інтелектуальних роботів.

1. Промислові роботи, працюють у виробничій сфері та замінюють людину при виконанні технологічних операцій. Інтелект зазначених роботів полягає в їх здатності автоматично розпізнавати якість обробленої поверхні, контролювати режими обробки і коригувати їх залежно від поставленої мети, наприклад, мінімізувати похибки, зменшувати енерговитрати, вибирати технологію обробки в залежності від типу деталі і вимог до її вихідних характеристик. В даний час це основний клас роботів, яким має бути приділено особливу увагу, тому що заміна людини в сфері виробництва якісно змінить її життєдіяльність.

2. Ігрові роботи.

3. Спеціальні роботи, здатні працювати в умовах війни, а також в умовах особливо небезпечних для життєдіяльності людини.

Інтелектуальні робототехнічні системи для виконання виробничих завдань, так звані роботи-верстати, є пристроями, які повністю автоматизують виробництво з